

ספרות עברית וכללית

לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון — (30x1) — 30 נקודות

פרק שני — (30x1) — 30 נקודות

פרק שלישי — (20x2) — 40 נקודות

סך הכול — 100 נקודות

שלושת הפרקים בבחינה הם חובה.

ענה על השאלות בכל אחד מן הפרקים על פי ההוראות.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.

ד. הוראות מיוחדות: (1) חובה לצרף למחברת הבחינה את הרשימה המודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.

(2) אין לחזור ולהדגים בתשובות שונות על פי אותה יצירה.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.

כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון — נושא בין ז'אנרי: הורים וילדים

(30 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 1-2.

1. יחסים בין הורים לילדים מתאפיינים פעמים רבות ברגשות של כעס, תסכול ואכזבה. כיצד רגשות אלה של הורים כלפי ילדיהם ו/או של ילדים כלפי הוריהם באים לידי ביטוי ביצירות שלמדת בנושא "הורים וילדים"? הסבר והדגם את דבריך.
ענה על פי סיפור קצר ושיר.
2. יחסים אידאליים בין הורים לילדיהם מאופיינים בקרבה, בהערכה ובתמיכה. על פי קביעה זו, האם היחסים בין ההורים לילדיהם ביצירות שלמדת בנושא זה הם יחסים אידאליים? נמק את דבריך.
ענה על פי סיפור קצר ושיר.

פרק שני – נושא בין ז'אנרי: זוגיות ואהבה

(30 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 3-4.

3. כיצד שניים מן האמצעים האומנותיים האלה: מוטיבים, סמלים, אנלוגיה בין דמויות ותיאורי סביבה ונוף, מסייעים לעצב

את הרעיון המרכזי ביצירה שלמדת בנושא "זוגיות ואהבה"? הסבר והדגם את דבריך.

ענה על פי רומאן **או** מחזה.

4. ביצירות שלמדת בנושא "זוגיות ואהבה" הנשים אקטיביות ופועלות לפתרון משברים ולתיקונם.

הסבר והדגם קביעה זו על פי מחזה **או** רומאן.

בתשובתך כתוב גם כיצד החברה הסובבת את בני הזוג מתייחסת לנשים אלה. הסבר והדגם את דבריך.

פרק שלישי – נושא בין ז'אנרי: שקופים

(40 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 5-8 (לכל שאלה – 20 נקודות).

5. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

מתחת לפני האדמה / אלי אליהו

ומה לעשות שאצלי
הנתוח הצליח ובגדד
מתה. ולא נותרה
אלא המוסיקה שהיה אבי
שומע בתחנות הבושה,
כשהמתין בחניון התת־קרקעי,
לקחת אותי אל צבא העם
בדרכו לעבודה.

ולא אשכח לעולם
את עצב ידו המגוששת
אחר העברית, להחליף מהר,
לפני שיוצאים ועולים
מעל פני האדמה.

המתח בין "מתחת לפני האדמה" ובין "מעל פני האדמה" בונה את המשמעות של שיר זה.

הסבר והדגם קביעה זו.

6. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

שיר קניה בדיזנגוף / ארז ביטון

קִנִּיתִי חֲנוּת בְּדִיזְנִגּוֹף
כְּדִי לְהַכִּת שֶׁרֶשׁ
כְּדִי לְקַנּוֹת שֶׁרֶשׁ
כְּדִי לְמַצֵּא מְקוֹם בְּרוֹל
אֲבָל
הָאֲנָשִׁים בְּרוֹל
אֲנִי שׂוֹאֵל אֶת עֶצְמִי
מִי הֵם הָאֲנָשִׁים בְּרוֹל
מָה יֵשׁ בָּאֲנָשִׁים בְּרוֹל
מָה הוֹלֵךְ בָּאֲנָשִׁים בְּרוֹל,
אֲנִי לֹא פוֹנֶה לָאֲנָשִׁים בְּרוֹל
כְּשֶׁהָאֲנָשִׁים בְּרוֹל פּוֹנִים אֵלַי
אֲנִי שׂוֹלֵף אֶת הַשָּׁפָה
מְלִים נְקִיּוֹת,
כֵּן אֲדוֹנִי,
בְּבִקְשָׁה אֲדוֹנִי,
עֵבְרִית מְעֻדָּכֶנֶת מְאֹד,
וְהַבְּתִים הָעוֹמְדִים כָּאֵן עָלַי
גְּבוּהִים כָּאֵן עָלַי,
וְהַפְּתָחִים הַפְּתוּחִים כָּאֵן
בְּלִתִּי חֲדִירִים לִי כָּאֵן.
בְּשָׁעָה אֶפְלוּלִית
בְּחֲנוּת בְּדִיזְנִגּוֹף
אֲנִי אוֹרֵז חֶפְצִים
לְחַזֵּר לַפְּרוֹרִים
וְלַעֲבֵרִית הָאַחֲרֶת.

א. המקומות הנזכרים בשיר זה מייצגים את משבר הזהות של הדובר.

הסבר והדגם קביעה זו. (14 נקודות)

ב. בחר מן השיר באחת מדרכי העיצוב האלה: אנפורה, אפיפורה, פסיחה, והסבר את תרומתה לביטוי משבר הזהות

שכתבת עליו בסעיף א. (6 נקודות)

7. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

מי שנפלה עליו מפולת / אלחנן ניר

"מי שנפלה עליו מפולת

ספק חי

ספק מת

ספק הוא שם

ספק אינו שם

מפקחין עליו

אף על פי שיש בו כמה ספקות"

(שולחן ערוך, אורח חיים, שכ"ט, ג)

ומי שלא נפלה עליו מפולת

והוא ספק חי ספק מת

ספק שם ספק אינו שם

מי בכלל יודע ממנו.

וכמה ספקות שיש בו

וכמה רעדים

וגדרות דם הוא הנפש

שחיטות קטנות בוריד

והשטה פורחת,

ואין מי שיפקח עליו

יפרש אליו פנים בתפלה ויאמר לו:

ברוך אתה.

ירים את ראשו, יביט ויאמר לו:

אתה נראה טוב היום

אולי תקפץ לקפה

מי בכלל יודע

ממנו

בחר בשתיים מן החזרות בשיר זה, והסבר את תרומתן לבניית משמעותו.

8. תרנגול כפרות / אלי עמיר

שם של ספר יכול לבטא נושא מרכזי בו ולרמוז על משמעות סמלית.
על פי קביעה זו, הסבר את שם הרומאן "תרנגול כפרות". הדגם את דבריך.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך